

THEOLOGIAI SZEMLÉ

TARTALOM

- DR. BARTHA TIBOR:
Gondolatok a Református Világszövetség nairobi tanácskozásairól
és előzményeiről (321)
D. KALDY ZOLTÁN:
„Elküldöttünk a világra...”
(A Lutheránus Világszövetség nagygyűlése Evianban) (325)
NAGY JÓZSEF:
A 12. Baptista Világkongresszus eseményei és tanulságai (330)
PALOTAY SANDOR:
A H. N. Adventista Egyház Világszervezetének 51. konferenciája (335)
D. DR. KRISTEN EJNER SKYDSGAARD:
Az egyház történetisége (338)
D. DR. HEINRICH HELLSTERN:
Az európai biztonság, mint hozzájárulás a világ biztonságához (343)
DR. KOCSIS ELEMÉR:
Egyházunk szociáletikai felismeréseinek és döntéseinek
bibliai alapja (348)
DR. TÓTH KÁROLY:
Az ökumenikus mozgalom Európában
— kilátásai az elkövetkezendő tíz esztendőben (353)
DR. VALYI NAGY ERVIN:
A felekezeti helyzet kérdései Európában (356)
DR. KÁDÁR IMRE:
A felekezeti helyzet Magyarországon 1970-ben (360)
Pákozdy professzor hatvanéves (342)

VILÁGSZEMLE

- DR. CSOMASZ TÓTH KÁLMÁN:
Beethoven — ahogy őt ma látjuk (363)
Patronátus és apartheid
(A zambiai katolikus érsek televíziós beszéde) (365)

HAZAI SZEMLE

- MOLNÁR JÓZSEF:
Szabó Pál (1893—1970) (367)
PÁVICH ZSUZSANNA:
Bartók Béla halálának 25. évfordulóján (371)
MOLNÁR LAJOS:
Megemlékezés Vikár Béláról halála 25. évfordulóján (372)
ZAY LÁSZLÓ:
Kulturális krónika (374)

KÖNYV- ÉS FOLYÓIRATSZEMLE

- Pávich Zsuzsanna: Szombatos énekek (377)
Dr. Boross Géza: Csanád Béla költészete (378)
Dr. Koncz Sándor: Takács Béla: Parádi üvegművészet (381)
ifj. Almási Mihály: Szent Kelemen vallomásai (337)
Szalay Pál Ferenc: Arthur L. Clarke: A jövő körvonalai (362)
Szabó Sándor: Jánossy István: Kukorica-Istennő (381)
Csohány János: Gerencsér Miklós: A gyűlölet ellenfele (382)
Csohány János: Énekek éneke (383)
Tamás Bertalan: Mártírok emléke és öröksége (383)
Kiss Emil: Gore Vidal: Juliánus (359)
A szerkesztő megjegyzései

a nukleáris háborús felkészültség olyan félelmetes nagyságot ért el, hogy szinte percekben belül meg lehetne semmisíteni minden életet a Földön, úgy érezzük, hogy egyetlen keresztény ember és keresztény egyház sem lehet tétlen szemlélője az emberiség háborús katasztrófa felé való rohanásának, hanem minden tőle telhetőt meg kell tennie, hogy megmentse az embert, akiért Jézus feláldozta életét.”

„Meddő azonban a békéért való bármiféle erőfeszítés, ha ez a fáradozás nem irányul oda is, hogy megszűnjene a háborút kiváltó gazdasági, társadalmi és politikai okok. Itt különösen arra a súlyos háborús feszültséget hordozó tényre kell rámutatnunk, miszerint a Föld lakosainak csupán egyharmada tud naponta jólakni, kétharmada pedig az életfenntartáshoz szükséges javak hiányában a létminimum alatt él.”

„A magyarországi H. N. Adventista Egyház tagjait örömmel tölti el, hogy „Budapesti felhívás” néven lett ismert az a béke-felhívás, mely immár az egész világ előtt ismert, és ha ezt a kormányok valamennyien megiszívlelik, Európában tartós lesz a békesség.”

„Teológiai felismeréseinkért Urunkat magasztaljuk, aki napoként megajándékoz bennünket Szentlelkének erejével, hogy akarata szerint szolgáljunk minden embernek az evangéliumi örömmel hirdetésével.”

A „Teológiai felismerések” című fejezet után, a tanulmányi anyag a magyarországi Adventista Egyház vezetőinek a javaslatait tartalmazza. Ezek sorában az egyház vezetősége javasolja, hogy a Világszervezet, illetve a divíziók tisztviselőinek megválasztásakor se színtre, se fajra nézve ne történjen hátrányos megkülönböztetés. Továbbá azt, hogy a különböző társadalmi viszonyok diszkreditálása nélkül minden nemzet kapjon képviselést az egyetemes egyház szerveiben. Meggyőződésüket abban a tekintetben is kifejezésre juttatták, hogy kérték a Generál Konferencia vezetését: vegye figyelembe, miszerint az egyház általános diakóniai szolgálata ma már nem merülhet ki csupán alkalmi segélyezésekben. „Abban az időben élünk, amikor minden erőfeszítést meg kell tennünk, hogy a felhalmozott gazdasági javak és a mérhetetlen szegénység közötti különbség megszűnjön. Ezért javasoltuk, hogy külön tanulmányi bizottság foglalkozzék az úgynevezett harmadik világ kérdéseivel.”

A magyarországi Adventista Egyház vezetősége javaslatának negyedik és ötödik pontjában a következő álláspontját fejtette ki:

„Kérjük, hogy a generál konferencia ülésén ember-szeretetünk konkrét megfogalmazásban kapjon kifejezést a világbéke kérdésével kapcsolatosan. Nekünk vi-

lágosan kell látnunk azt a nagyarányú és nemzetközi viszonylatban jelentkező bűnt, amely semmiképpen sem fér össze elveinkkel, és amelyet a hatodik parancsolat népekre kiterjeszkedő megsértésének tartunk. Az egyház szolidáris — világnézeti különbségre való tekintet nélkül — mindazokkal, akik az emberiség békéjének ügyét előbbrevizik.”

„Az atomháború elvetésében és az ellene való küzdelemben, a fegyverkezés megfékezésében, valamint a leszerelés érdekében részt kell vállalnia minden becsületese embernek — de különösképpen minden keresztény közösségnek —, aki Jézustól tanulta az ember-szeretetet és szolgálat útját. — Javaslatunk alapját a teológiai kérdések tárgyalásában megadtuk.”

„Emlékeztetjük a Generál Konferenciát, hogy munkájában mindinkább vegye fontolóra az irgalmas samaritanusról szóló példázat tanítását. Ister gyermekeknek mindenkor feladata a legteljesebb módon segíteni a bajba jutottakon. Bennünket nem vezethetnek előítéletek szín, faj, vallás vagy társadalmi berendezkedés vonatkozásában, mert Krisztustól vezetettünk, aki minden akadályt félretéve szeretettel szolgálja ma is az embert. A magunk részéről hajlandók vagyunk támogatni az olyan jellegű megnyilatkozásokat, amelyek a világ bármely részén élő rászoruló emberek megsegítését szolgálják.”

Ez a tanulmányi anyag nem vált ugyan az adventista világszervezet munkájának részévé, de eljutott a legilletékesebb generálkonferenciái és divízióvezetők-höz. A benne foglaltak időszerűségére mutat egyebek között az, hogy a Generál Konferenciát is foglalkoztatja: erőfeszítést kíván tenni annak a látszatnak a megszüntetésére, miszerint az Adventista Egyház amerikai szekta lenne. Ennek az erőfeszítésnek szükségességét vagy eddigi eredményeit mérlegelve, a vélemény alkotás nem feladat, de feltétlenül örvendetes ez a szándék még akkor is, ha e program megvalósítása bonyolult és nehéz feladatot jelent. Nem az Adventista Egyház Generál Konferenciáján múlik csupán — mint ahogyan a magyarországi Adventista Egyház helyzete is mutatja —, hogy mikor, hol és mennyire válik programja teljes tartalmúvá, hanem azon is, hogy a különböző országokban és a különböző társadalmi és egyházi körülmények között élő adventisták mennyire adnak tartalmat e szándékuknak.

Kétségtelen, hogy a magyar H. N. Adventista Egyház figyelemreméltó magatartást tanúsít e téren és a Generál Konferenciához intézett felhívása e tekintetben is előbbrevivő törekvést mutat.

Palotay Sándor

SZENT KELEMEN VALLOMÁSAI

Major Ottó új regényével elkészült az a triptichon, melynek előző kötetei „A nagy Heródes” és a „Tibériási Justus”.

A „vallomásban” élénk táruló életrajz külön értéke, hogy szinte átfogó képet ad a korai keresztény gyülekezetek életéről. A szereplők között találjuk a nagy apostolokat, Pétert és Jánost, megszólalnak a különféle filozófiai irányzatok képviselői, élénk tárulnak a kor nagy városai — hiteles ábrázolásban, részeseink leszünk János és Pál „vitáiban”.

A szerző különös szimpátiával kezeli Pétert — a szeretet apostolává „lépteti elő” — Jánosnál viszont a mennydörgésszerű — vonásokat emeli ki túlzottan. Meleg

színekkel festi elénk Aquilla és Priscilla otthonát, mindenkit átfogó szeretetét.

Kelemen szájába adott jellemrajzai nem mindenben valószerűek — nem is várhatjuk ezt egy regénytől — az olykor költött, vagy kinagyított ellentétek azonban a regénynek, mint olvasmánynak, feltétlen javát szolgálják.

Szent Kelemen (Clemens Romanus) életrajza sok tekintetben hiányos: Az „üres lapokat” jótollú íróként tölti ki Major Ottó, és ismeret gazdagításon kívül kellemes perceket is szerez az olvasónak. (Szépirodalmi Könyvkiadó, 1970)

(Noszvaj)

Ifj. Almási Mihály